KTH ROYAL INSTITUTE
OF TECHNOLOGY

EL1010 Reglerteknik AK

Föreläsning 4:
Frekvensbeskrivning och Bodediagram

Dagens program

- Systembeskrivningar (repetition, slides)
- Rotort och Nyquistkriteriet (repetition, slides)
- Frekvensbeskrivning (tavlan)
- Skissa Bodediagram (tavlan)

Systembeskrivningar

- System i blockschemaform

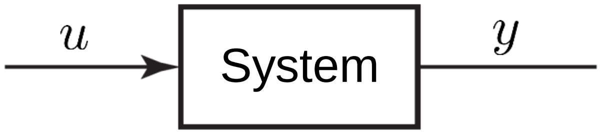

- System i differentialekvationsform

$$\ddot{y}(t) + a_1\dot{y}(t) + a_2 y(t) = b_0\dot{u}(t) + b_1 u(t)$$

- System i överföringsfunktionform

$$Y(s) = \underbrace{\frac{b_0 s + b_1}{s^2 + a_1 s + a_2}}_{G(s)} U(s)$$

- **Idag:** System i *frekvensbeskrivningsform*

Att analysera slutna systemets stabilitet

- Slutet (återkopplat) system (process $G(s)$ och regulator $F(s)$) :

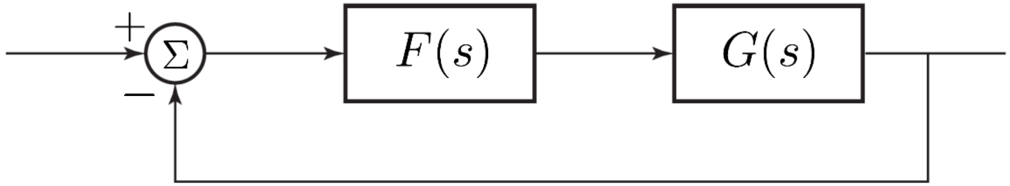

- **Förra veckan:** Två metoder för att avgöra slutna systemets stabilitet m.a.p. på en variabel parameter k
- Parametern k kan vara t.ex. en reglerparameter (K_P, K_I, K_D) eller en systemparameter (t.ex. massa m, friktion b)
- Låt kretsförstärkningen (öppna systemet) vara

$$G_o(s) = G(s)F(s) = k\frac{Q(s)}{P(s)}$$

Rotort

- Slutna systemet $G_c(s) = \frac{G_o(s)}{1 + G_o(s)} = \frac{kQ(s)}{P(s) + kQ(s)}$

- Plotta *slutna* systemets poler m.a.p. k (Skissa i fyra steg)

- Exempel: PD-fartreglering (Fö. 3)

$$G_o(s) = k\frac{s+4}{(s+1)^2(s+0.1)}$$

- $G_c(s)$ asymptotiskt stabilt om $k < 121/95$ (Steg IV)

- Kräver *polynomen* $P(s), Q(s)$

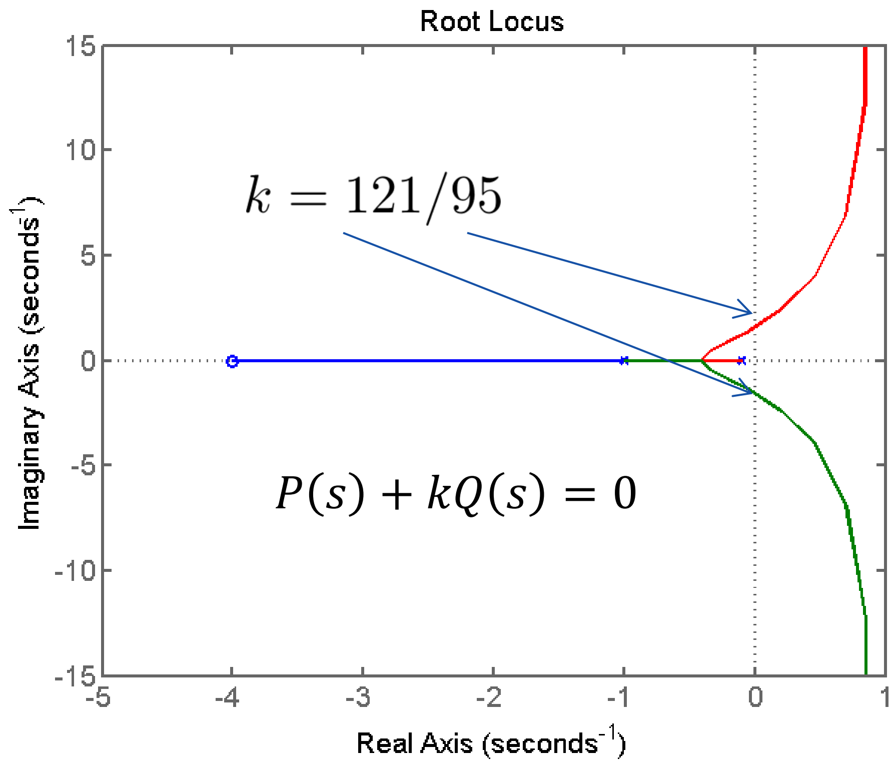

Rotort – Steg III: Del av reella axeln

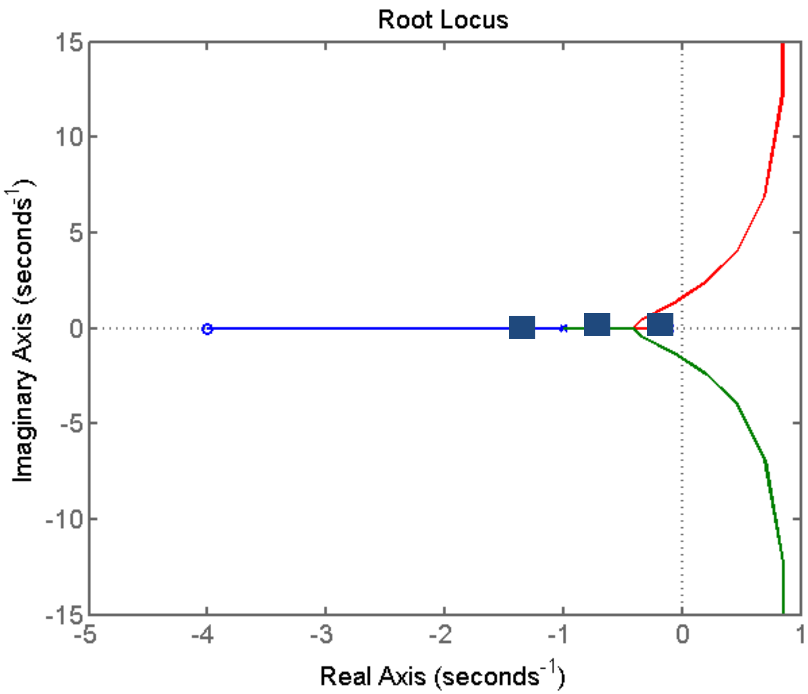

$$\frac{(s+1)^2(s+0.1)}{s+4} = -k \le 0 \quad (**)$$

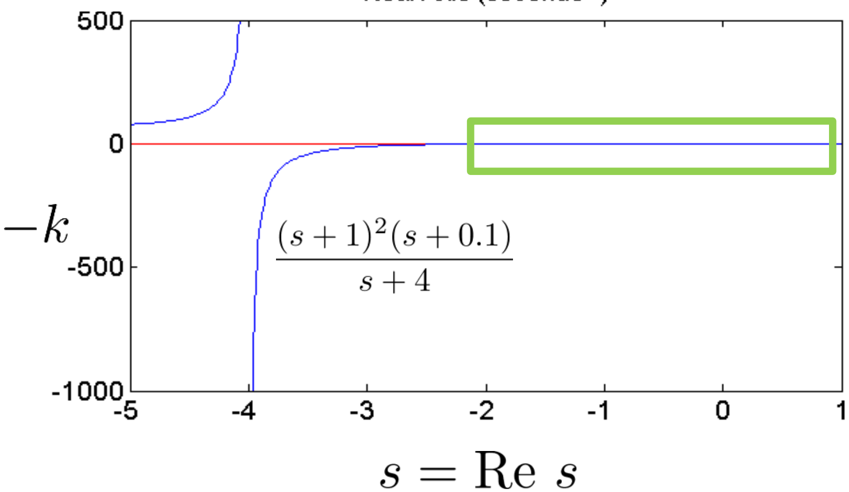

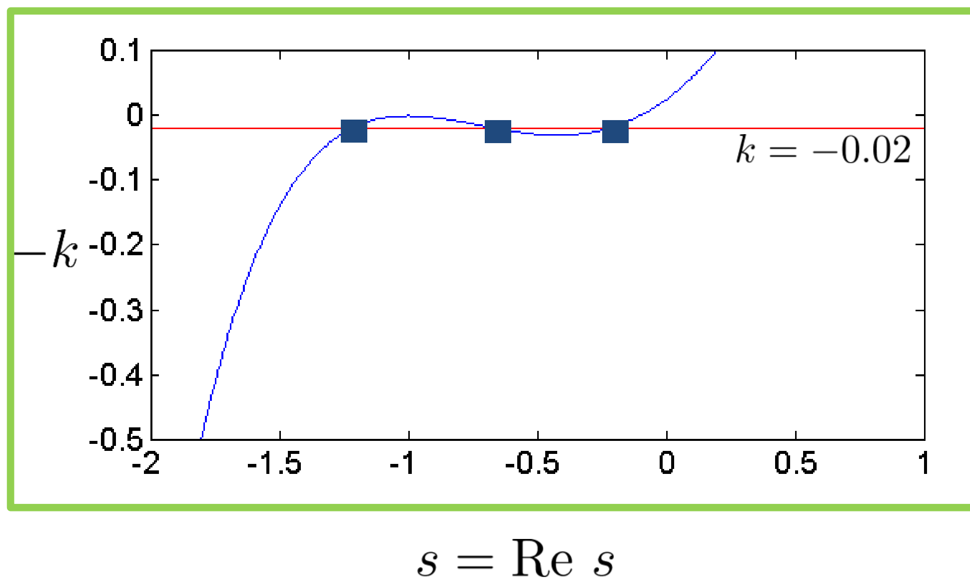

Nyquistkriteriet (Förenklat)

- Antag *öppna systemet* $G_o(s)$ inte har poler i högra komplexa halvplanet (ej instabilt öppet system)
- Rita kurvan $G_o(i\omega), -\infty \leq \omega < \infty$ (”*Nyquistdiagram”*) i komplexa talplanet $\leftarrow$
- *Slutna systemet* $G_c(s)$ asymptotiskt stabilt om punkten -1 ej omringas av kurvan

Kurvan ritas med dator alt. mäts upp eller skissas utifrån Bodediagram (idag)

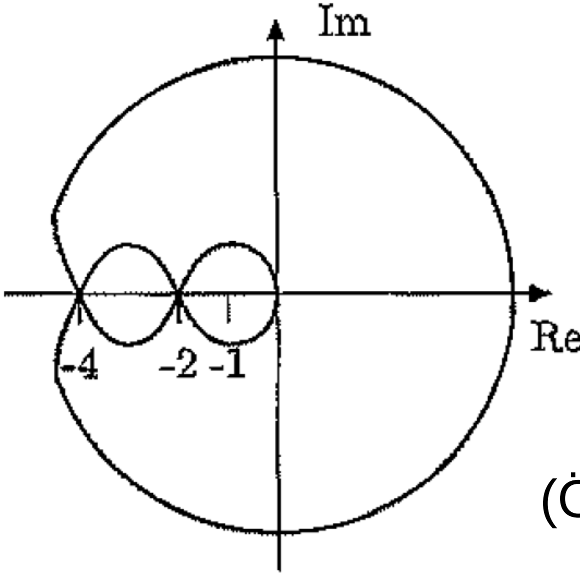

(Övning 3.15)

Nyquistkriteriet (PD-fartreglering, Fö. 3)

- Öppet system $G_o(s) = k\dfrac{s+4}{(s+1)^2(s+0.1)}$ (rita Nyquist för k=*1*) har 0 instabila poler
- $G_c(s)$ stabilt om $k < \dfrac{1}{\frac{95}{121}} \approx 1.27$

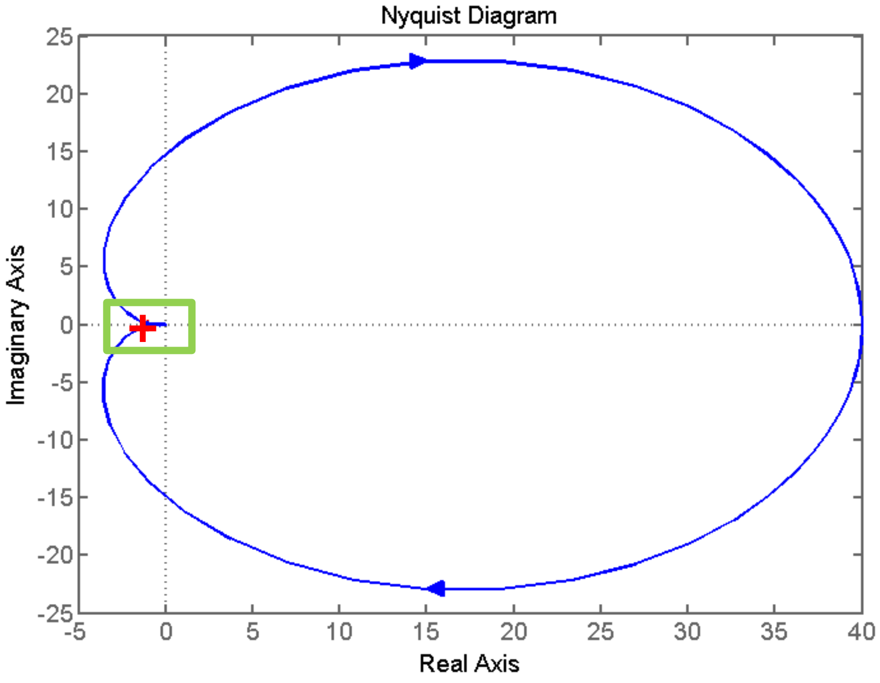

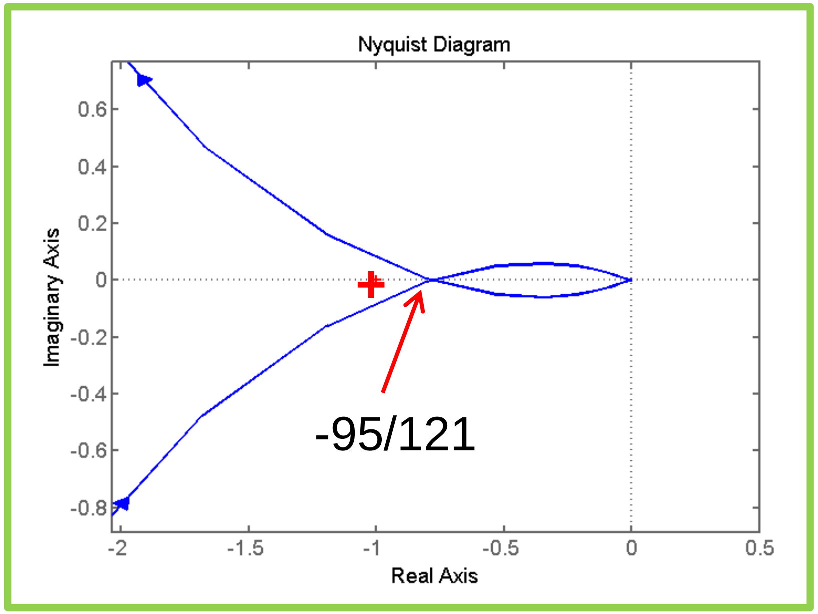

Dagens program

- Systembeskrivningar (repetition, slides)
- Rotort och Nyquistkriteriet (repetition, slides)
- **Frekvensbeskrivning (tavlan)**
- **Skissa Bodediagram (tavlan)**

Modell av bil
$(m = 1,\ b = 0.5,\ \theta = 0)$

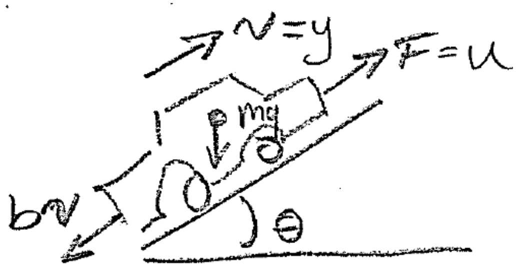

1. Från kraftlagen ($u = F, y = v$)

$$\dot{y}(t) = -0.5y(t) + u(t)$$

2. Laplacetransformation ger

$$Y(s) = \frac{2}{2s+1}U(s)$$

3. Låt $u(t) = \sin(\omega t)$, bestäm $y(t)$ som funktion av frekvens ω

Simulering av bil, $\omega = 0.05$ rad/s

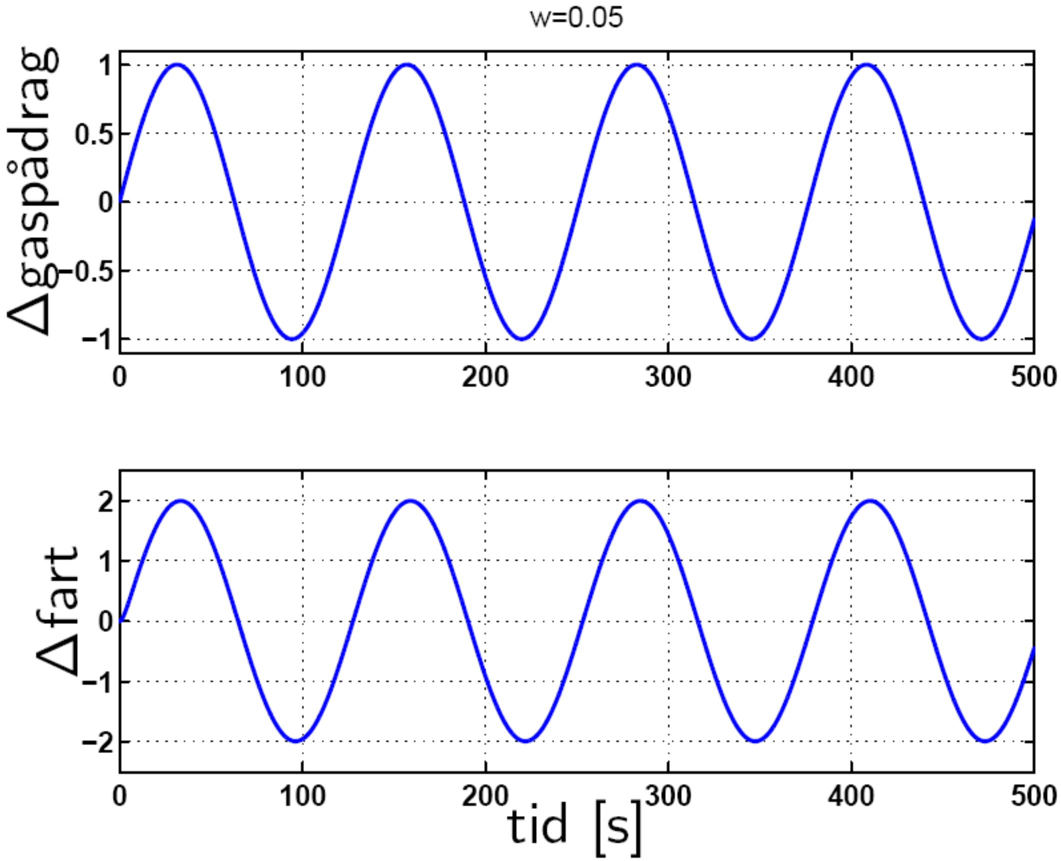

Simulering av bil, $\omega = 0.5$ rad/s

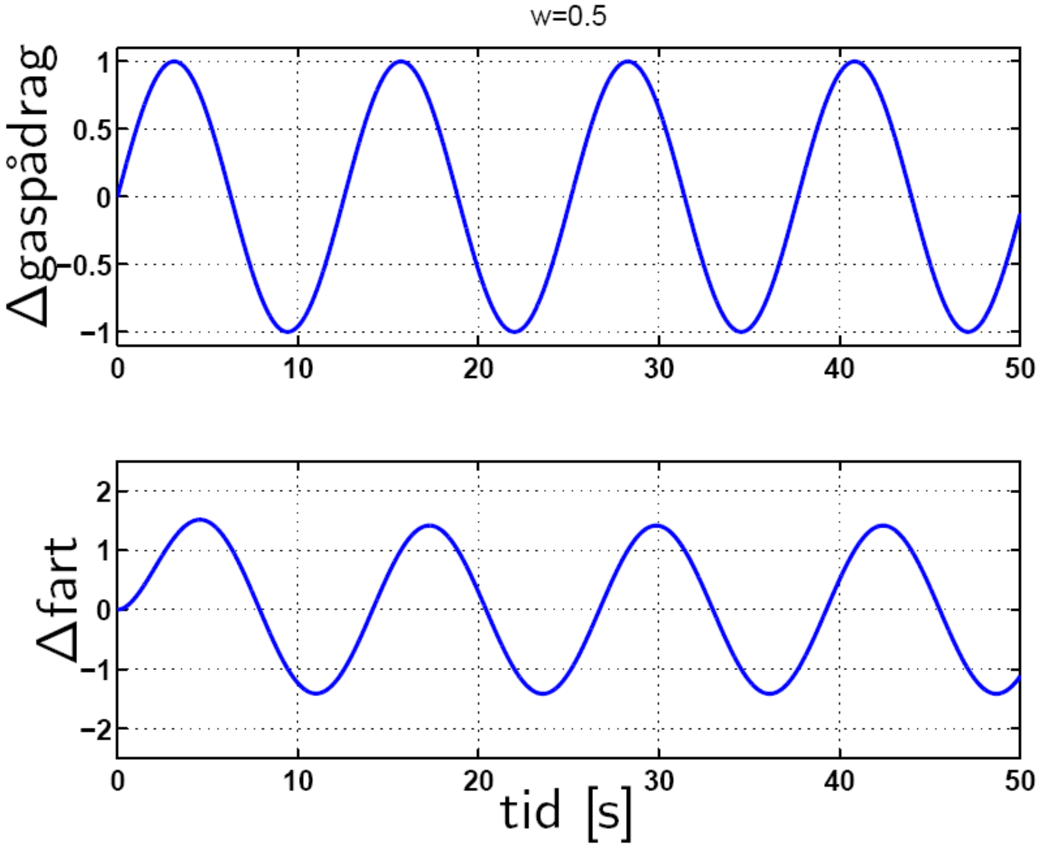

Simulering av bil, $\omega = 2.0$ rad/s

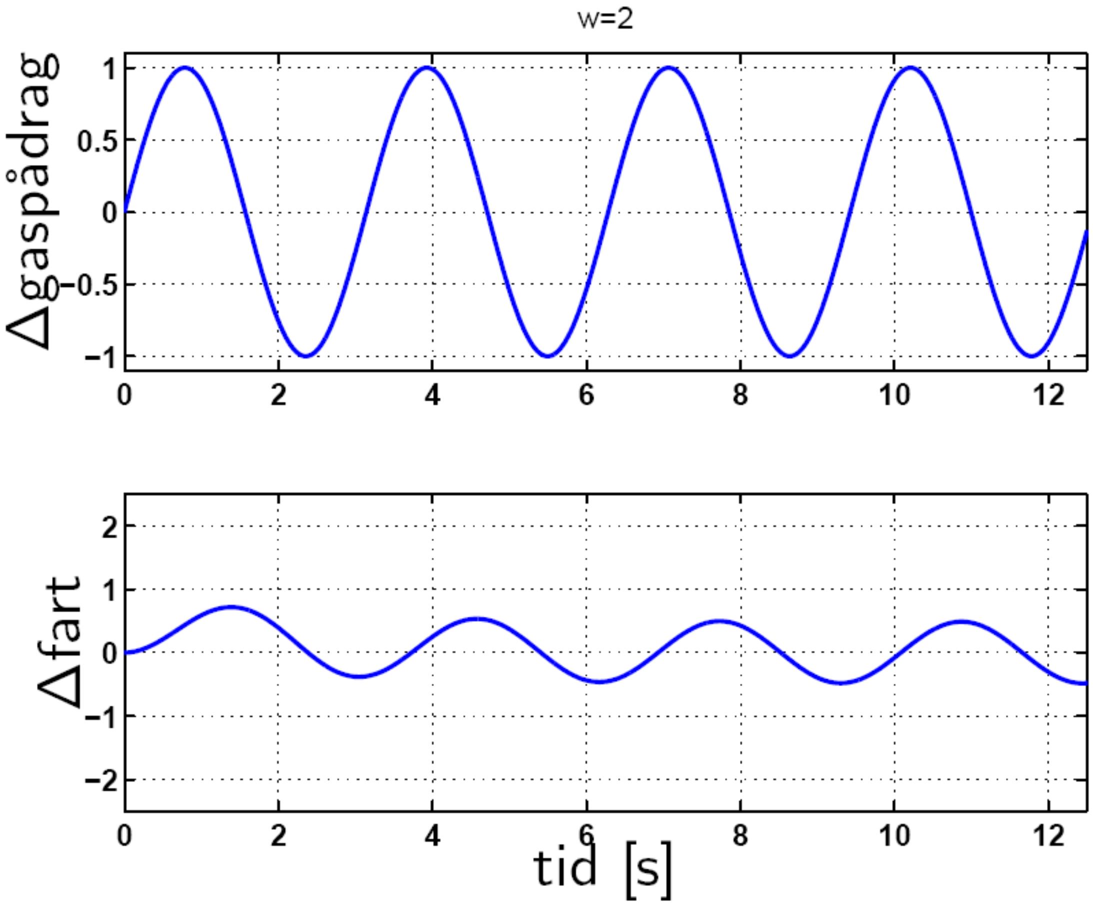

Bodediagram av bil

$$G(s) = \frac{2}{2s+1}$$

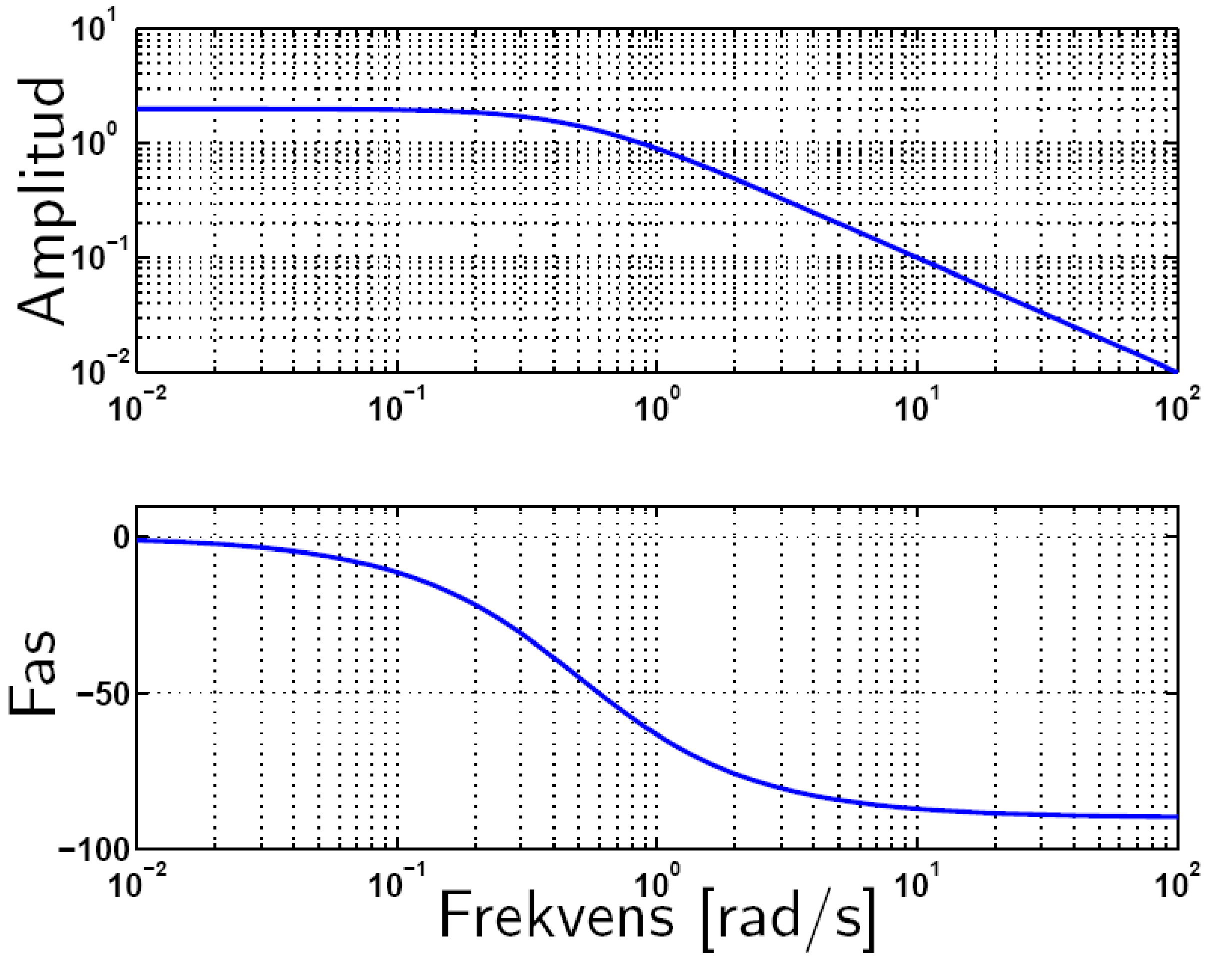

Bodediagram av bil (brytpunkt)

$$\omega_{bp} = ?$$

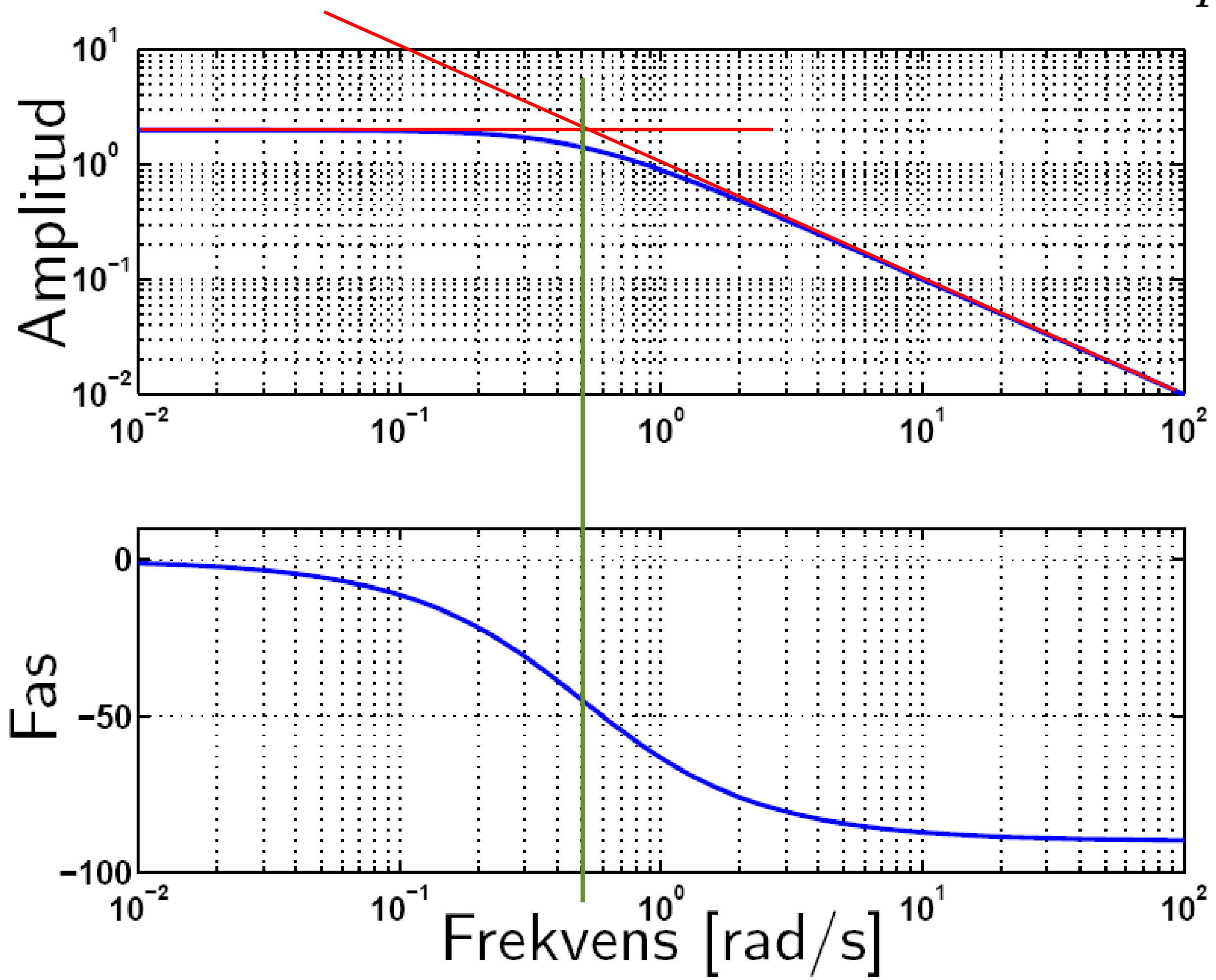

Bodediagram Ex. 3
PD-Fartreglering

$$G(s) = \frac{s+4}{(s+1)^2(s+0.1)}$$

- Matlab: `s=tf('s'),`
  `bode((s+4)/(s+1)^2/(s+0.1)), grid on`

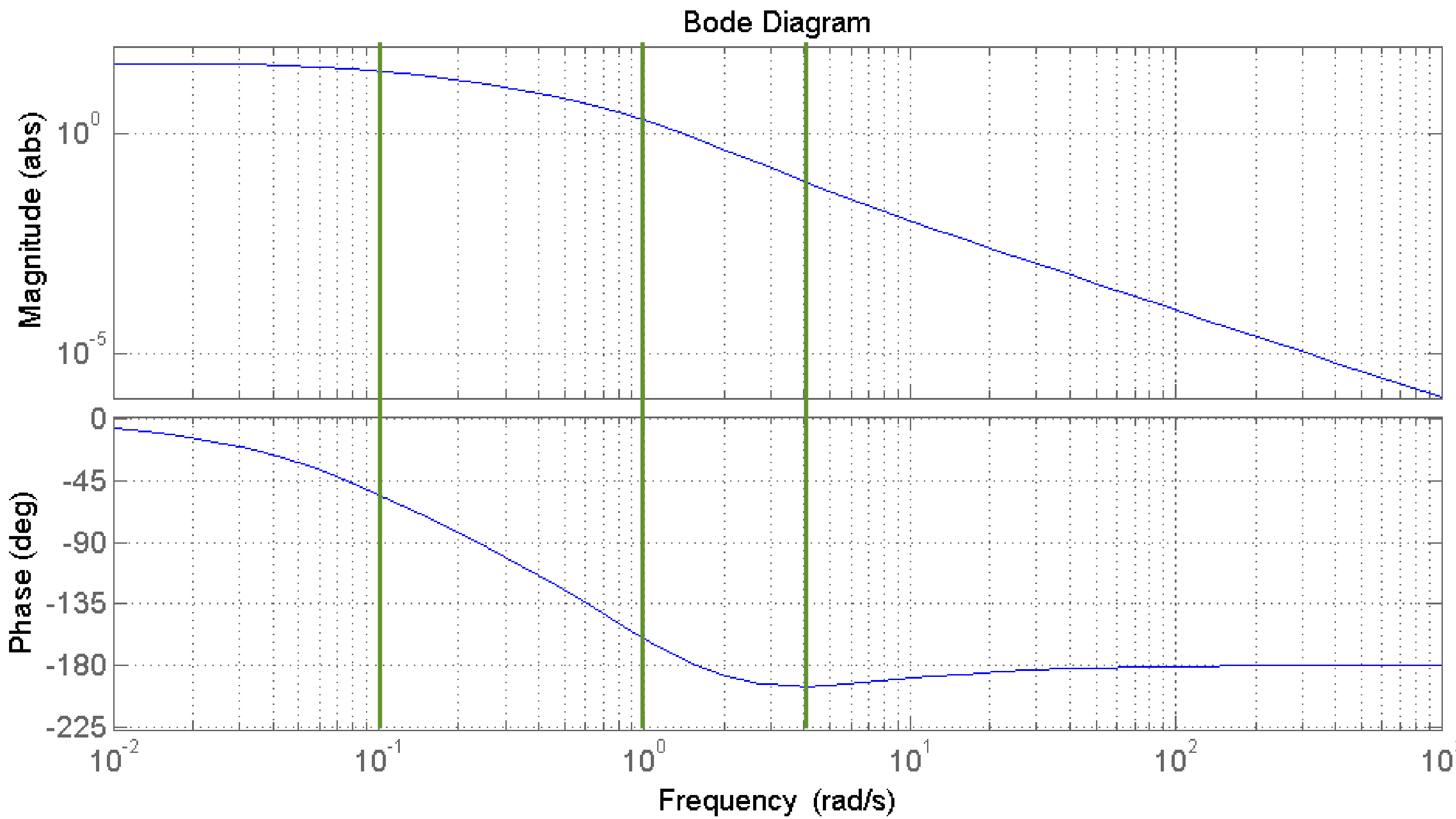

Bodediagram – Komplexa poler (amplitud)

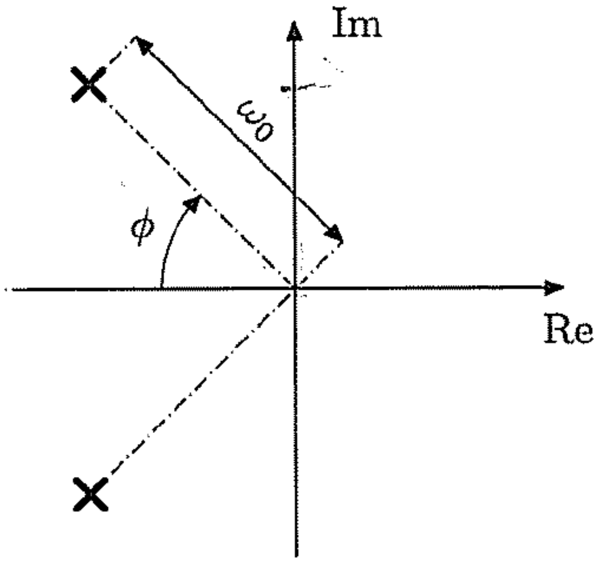

$$G(s) = \frac{\omega_0^2}{s^2 + 2\zeta\omega_0 s + \omega_0^2} \quad (\omega_0 = 1)$$

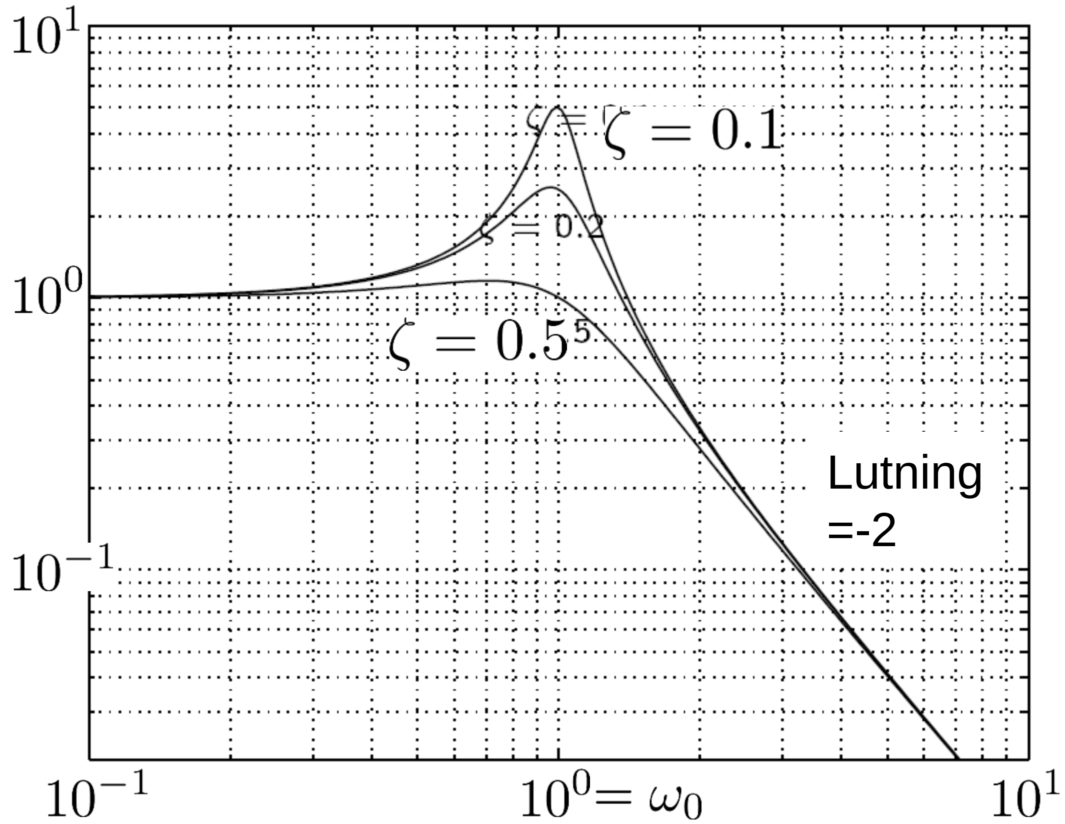

Relativ dämpning: $\cos\phi = \zeta$

Brytpunkt: ω_0

$G(i\omega_0) = \frac{1}{2\zeta} \approx$ resonanstopp

Frekvenssvar från gående robotar

https://www.youtube.com/watch?v=tf7IEVTDjng [Boston Dynamics, 2016]

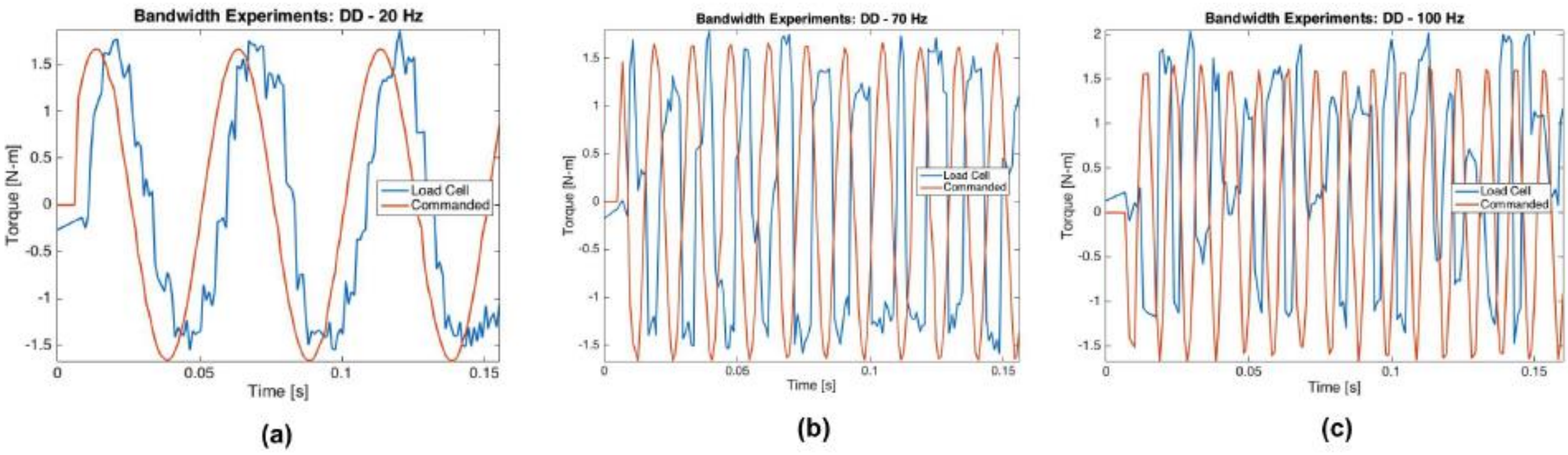

Figure 2.12: Experimental torque bandwidth testing for a direct-drive T-motor commanded sinusoidal torque trajectories at 20, 70 and 100 Hz.

[S. Kalouche, PhD thesis, 2016]

Stegsvar från gående robotar

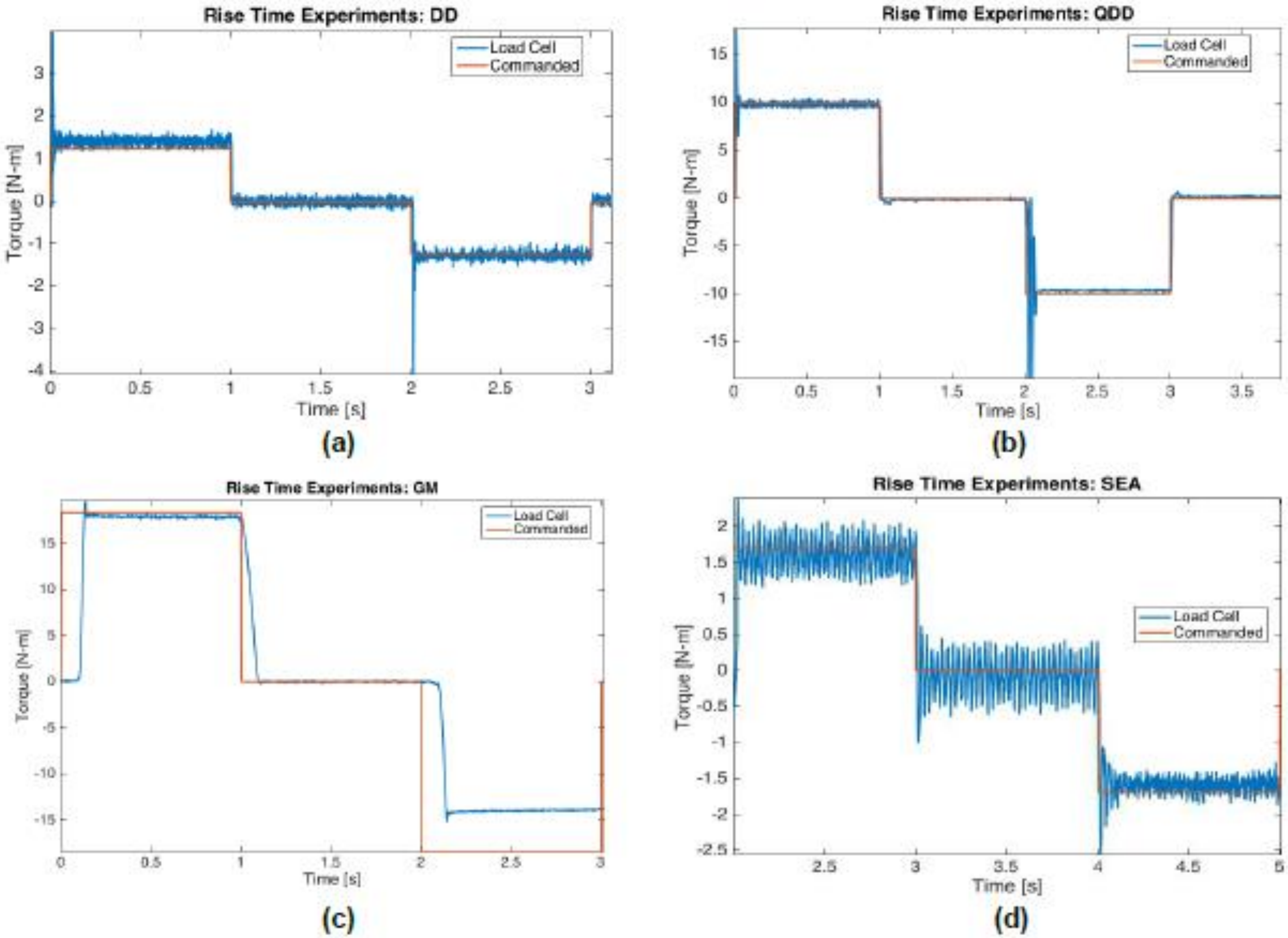

Figure 2.16: (a) DD, (b) QDD, (c) GM, (d) SEA. Rise time, settling time, peak time, overshoot, and proprioceptive torque sensing accuracy and error are calculated using the following step response experiments shown here.

[S. Kalouche, PhD thesis, 2016]

Quiz

(1) Ett system har överföringsfunktionen $G(s) = \frac{1}{s}$ och insignalen är $u(t) = \sin 2t$. Vad blir utsignalen $y(t)$ stationärt?

a) $\frac{1}{2} \sin 2t$

b) $\frac{1}{4} \sin \left(2t + \frac{\pi}{2}\right)$

c) $\frac{1}{2} \sin \left(2t - \frac{\pi}{2}\right)$

d) $\sin \left(t + \frac{\pi}{2}\right)$

---

(2) Ett system har överföringsfunktionen $G(s) = s^2 + 1$. vid vilka frekvenser är förstärkningen som högst?

a) Låga frekvenser

b) Höga frekvenser

c) Frekvenser nära ω_0

d) Frekvenser nära bandbredden

Quiz

(3) Vilka frekvenser förstärks mest vid I-reglering?

a) Låga frekvenser
b) Höga frekvenser
c) Frekvenser nära ω_0
d) Frekvenser nära bandbredden

(4) Ger en derivator upphov till en positiv eller en negativ fasförskjutning?

a) Positiv
b) Negativ
c) Beror på koefficienten framför
d) Omöjligt att dra slutsatser